

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№5

2026 MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari
08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umiddjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Аvezимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAКATNI BOSHQARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIQUISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdievich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	151
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI	196
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI	248
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI	278
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELARI	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	298
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOYIY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOELEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURSLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI.....	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI.....	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKTALARI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	
QORAKO'L TERI JINGALAKLARINING TAKRORLANMAS KO'RINISHI VA XUSUSIYATLARI.....	492
Hakimova Sh.Q., Azimov J.Sh., Farmonov F.F.	
YOSH TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	497
Koriev Orif Azizovich	
HUDUDLARDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	502
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Karimov Chuxmor Abdirashidovich	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY HOLATI VA MOLIYAVIY NATIJALARI TAHLILI.....	507
Alimov Baxodir Batirovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISHNING IQTISODIY TAHLILI	513
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINING ROLI	516
Xodjimatom Maksudbek Ubaydullayevich	
MINTAQA TURIZM INDUSTRIYASINING IQTISODIY RIVOJLANISHI VA BOSHQARUV FAOLIYATLARI TAHLILI	520
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Ruziqulov Aziz Tuxtayevich	
TIJORAT BANKLARIDA FINTECH TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH ORQALI MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASH: NAZARIY YONDASHUV VA ISTIQBOLLAR	526
Nazarova Shohista Tolmas qizi	
METALLARGA BOSIM OSTIDA ISHLOV BERISH JARAYONLARINI RAQAMLI MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	531
Xasanov Kamoliddin Akmal o'g'li, Abdullayev Fatxulla Sagdullayevich, Diyorov Salohiddin Farhod o'g'li, Jalolov Jafar Jamol o'g'li	

XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL MABLAG'LARI HISOBINI MHHS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: USLUBIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	537
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI YASHIRIN IQTISODIYOTNI AMALGA OSHIRISHGA UNDOVCHI OMILLAR.....	543
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
MINTAQANING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	548
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MUZEY OBYEKTINING SIG'IM TAHLILI: FAYZULLA XO'JAYEV UY-MUZEYI TAJRIBASIDA.....	553
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING USTUVORLIKLARI.....	560
Turdiyeva Muqaddas Umarovna	
МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО ОБЪЕКТА ДЛЯ АНАЛИЗА КОМПЛЕКСНЫХ ЦИФРОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОБЪЕКТОВ.....	565
Гулямов Шухрат, Шамсутдинова Винера, Караханова Алсу, Зайниддинова Зебинисо	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY MEKANIZMLARI	571
Yuldoshov Otabek Jovli o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING XALQARO KAPITAL BOZORLARIGA INTEGRATSIYASI VA INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH MEKANIZMLARI.....	576
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSH SALOHİYATNI SHAKLLANTIRISH VA RAQOBAT USTUNLIKLARINI TA'MINLASH MEKANIZMLARI	583
Asenbaeva Aydaygul, Toshqulova Aziza	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	587
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	591
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
SCENARIO-BASED ECONOMETRIC EVALUATION OF REAL INVESTMENT EFFICIENCY IN SMALL BUSINESS ACTIVITIES.....	601
Otajanov Umid Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	611
Iminoxunov Abduko'xor Abdivaitovich	
BANK 4.0 SHAROITIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BANK BOSHQARUVI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	619
Boltayev Zokirjon Otanazarovich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA SUV RESURSLARI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	622
Sapayev Azamat Rustamovich	
ФИСКАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА В СРЕДНЕСРОЧНОМ БЮДЖЕТНОМ ПЛАНИРОВАНИИ.....	626
Е.М. Соң	
BUXORO VILOYATINING YALPI HUDUDIY MAHSULOT DINAMIKASI VA UNING TARMOQ TUZILMASIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR TAHLILI	631
Raxmonqulova Nafisa Olimjonovna	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	

O'ZBEKISTONDA "O'ZSUVTA'MINOT" AJ TIZIMI KORXONALARINI "YASHIL" MOLIYALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA JALB QILINGAN XUSUSIY INVESTITSIYALAR DINAMIKASINING IQTISODIY TAHLILI	652
Risqibekova Nozimaxon	
WAYS TO REDUCING POVERTY BY INCREASING INCOME: INSTITUTIONAL AND SOCIO-ECONOMIC MECHANISMS	657
Muxammedov Jasurbek Oллоberdi ugli, Ganiyev Muhammadjon Khalilovich	
QURILISH KORXONALARIDA XARAJATLARNI KLASSIFIKASIYA QILISH VA HISOBGA OLISH TIZIMI	663
Toshimov Azizbek Hakimovich	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARIDA SUV RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH.....	667
Jobborov Elmurod Normo'minovich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING HUDUDIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI...	672
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	677
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	
XORIJIY BANKLAR AMALIYOTIDA RISKLARNI VAHOLASH VA BOSHQARISH TAJRIBASI	683
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ РАБОТОСПОСОБНОСТИ МЕТАЛЛОРЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ОБРАБОТКЕ ТРУДНООБРАБАТЫВАЕМЫХ МАТЕРИАЛОВ.....	687
Желтухин Андрей Владимирович	
AUDITORLARNING PROFESSIONAL FIKR VA MULOHAZALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO ILG'OR TAJRIBALARNING AHAMIYATI	694
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
SOVUTGICH QURILMASIDAGI KONDITSIONERDAN AJRALIB CHIQUADIGAN ISSIQLIKDAN MAHSULOTLARNI QURITISHDA FOYDALANISH	699
Nuritov Ikrom, Ibojeva Sevinch, Sultonmurodova Xurinis	
ORGANISATIONAL BEHAVIOR IN ENTERPRISES AND ITS IMPACT ON MANAGEMENT DECISION-MAKING: A REVIEW OF THEORIES	704
Djumanov A.A.	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI VA DOLZARB MUAMMOLARI	714
Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Mannabova Madina Sunnatillo qizi	
MILLIY GO'SHT CHORVACHILIGINING INNOVATSION RIVOJLANISHIDA TASHKILY-IQTISODIY OMILLAR VA ULARNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	721
Kushakov Faxriddin Baxtiyarovich	
KORXONANING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA XARAJATLAR MONITORINGINING ROLI.....	731
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA KADRLAR TAYYORLASH VA DUAL TA'LIM TIZIMI RIVOJI.....	738
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
YANGI O'ZBEKISTONDA GILAMCHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISH MAQSADLARI VA ISTIQBOLLARI....	741
Musayeva Shoirazimovna	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЖЕНСКОГО ТРУДА НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ И ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	746
Дониёрова Зухрабону Алишер кизи	
TRANSPORT LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MAMLUKAT IQTISODIYOTI RIVOJIDAGI O'RNI	754
Abduxalikova Komila Abduxalikovna	

JAMOAT TRANSPORTI KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI AMALGA OSHIRISH USULLARI.....	758
Berdiyev Temur Azamatovich	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA ELEKTRON TIJORAT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI.....	764
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
NAVOIY VILOYATI XATIRCHI TUMANIDA MAVJUD TURISTIK RESURSLARDAN ICHKI VA XALQARO TURIZMDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	769
Turayev Abduvoxid Kuldashovich	
RAQAMLI PLATFORMALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING INKLUZIVLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	776
Azizbek Nusratov San'atillayevich	
MINERAL VA KIMYOVIY QO'SHIMCHALAR BILAN KOMPLEKS MODIFIKATSIYALASH ORQALI SEMENT MATRITSASI MUSTAHKAMLIGINI OSHIRISH.....	781
Turgaev Jambul Adilbaevich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR TRANSFERINI TA'MINLASH OMILLARI VA ISTIQBOLLARI.....	787
Yodgorova Xalima To'liqinova	
WAYS TO IMPROVE PRICING POLICY MECHANISMS OF STATE-OWNED ENTERPRISES.....	792
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich	
AN'ANAVIY VA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN BOSHQARUV TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI (MS1H1 SERVO MOTORI MISOLIDA)	798
Pirmatov Nurali Berdiyevich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIK VA LIKVIDLIKNI BOSHQARUV HISOBIGA INTEGRATSIYALASH: KO'RSATKICHLAR TIZIMI, PROGNOZLASH VA ERTA OGOHLANTIRISH MEXANIZMI.....	803
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
TAYYOR MAHSULOT QADRSIZLANISHI HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISH: ISHCHI SCHYOTLARINI JORIY ETISHNING METODIK ASOSLARI.....	808
Babakulova Matluba Kurbannazarovna	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МЕДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ РАБОТЫ В МАХАЛЛЯХ.....	812
Kosimjonov Nozimjon Kozimjonovich	
MINTAQALARNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHIDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING AHAMIYATI: NAZARIY YONDASHUVLAR TAHLILI	815
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
TURISTIK XIZMAT BOZORINING MOHIYATI, UNING VAZIFALARI VA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	821
Payazov Murod Maqsudovich, Salimova Mumtozbeqim Jahongir qizi, Shahnoza Xudoyberdiyeva Davlatovna	
CHIGITLI PAXTA TARKIBIDAN YOT ARALASHMALARNI AJRATISH UCHUN QO'LLANILADIGAN TEXNOLOGIYALAR.....	825
Bozorov Dilmurod Bahromjon o'g'li, Jakparov Oltinboy Rustamjon o'g'li	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND GREEN INITIATIVES: A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN	830
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
SOLIQ INSTRUMENTLARI ORQALI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	834
Akbarov Abdulhamid Akmal o'g'li, Ahrorqulov Jonibek Otabek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHI KONSENTRATSIYASINING HUDUDIY TAHLILI: VILOYATLAR VA MAXSUS IQTISODIY ZONALAR BO'YICHA HERFINDAHL-HIRSCHMAN INDEKSI	839
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	

CHARM-POYABZAL SANOATI TARMOG'INING RIVOJLANISHI VA O'ZIGA XOS JIHATLARI TO'G'RISIDA.....	847
Azimova Feruza Payziyevna, O. Maxmudov	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA RESURS EHTIYOJLARI.....	852
Arziqulova Oybachin Eshquvat qizi	
KADRLAR SALOHIYATINI OSHIRISHGA YO'NALTIRILGAN TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	858
Xo'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	

KADRLAR SALOHIYATINI OSHIRISHGA YO'NALTIRILGAN TASHKILY-IQTISODIY MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH

Xo'jaqulov Bobur Rustam o'g'li

Samarqand davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Email: bobur90@gmail.com

Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-7706-0023>

Annotatsiya: Mazkur maqolada kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish masalalari tadqiq etilgan. Unda kadrlar salohiyatining iqtisodiy mazmuni, inson kapitalini rivojlantirishdagi o'rni, mehnat bozori talablariga mos kompetensiyalarni shakllantirish hamda malaka oshirish tizimini takomillashtirish yo'nalishlari yoritilgan. Tadqiqotda kadrlar salohiyatini oshirishda ta'lim, fan va ishlab chiqarish integratsiyasi, raqamli ko'nikmalar, motivatsiya tizimi va davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining ahamiyati asoslab berilgan. Natijada kadrlar salohiyatini rivojlantirish iqtisodiy samaradorlik, mehnat unumdorligi va raqobatbardoshlikni oshirishning muhim omili ekanligi aniqlangan.

Kalit so'zlar: kadrlar salohiyati, inson kapitali, tashkiliy-iqtisodiy mexanizm, mehnat bozori, malaka oshirish, kompetensiya, raqamli ko'nikmalar, innovatsion boshqaruv, motivatsiya, dual ta'lim, davlat-xususiy sheriklik, mehnat unumdorligi.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы совершенствования организационно-экономических механизмов повышения качества человеческого потенциала. Рассматривается экономическое содержание человеческого потенциала, его роль в развитии человеческого капитала, формирование компетенций, отвечающих требованиям рынка труда, и области совершенствования системы обучения. Исследование обосновывает важность образования, интеграции науки и производства, цифровых навыков, систем мотивации и механизмов государственно-частного партнерства в повышении качества человеческого потенциала. В результате установлено, что развитие человеческого потенциала является важным фактором повышения экономической эффективности, производительности труда и конкурентоспособности.

Ключевые слова: человеческие ресурсы, человеческий капитал, организационно-экономический механизм, рынок труда, повышение квалификации, компетенции, цифровые навыки, инновационное управление, мотивация, дуальное образование, государственно-частное партнерство, производительность труда.

Abstract: This article examines the issues of improving organizational and economic mechanisms for improving human capacity. It covers the economic content of human capacity, its role in the development of human capital, the formation of competencies that meet the requirements of the labor market, and the areas of improving the training system. The study substantiates the importance of education, science and production integration, digital skills, motivation systems, and public-private partnership mechanisms in improving human capacity. As a result, it was found that the development of human capacity is an important factor in increasing economic efficiency, labor productivity, and competitiveness.

Keywords: human resources, human capital, organizational and economic mechanism, labor market, advanced training, competence, digital skills, innovative management, motivation, dual education, public-private partnership, labor productivity.

KIRISH

Iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlik bevosita inson kapitalining sifatiga, xodimlarning kasbiy hamda raqamli malakasiga tayanadi. Sanoat 4.0, sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini ishlab chiqarishga joriy etish mehnat bozorida malaka talablarini o'zgartirmoqda. Bu holat kasbiy kompetensiyalarni doimiy ravishda yangilab borishni hamda ta'lim tizimini real iqtisodiyot ehtiyojlariga qat'iy moslashtirishni taqozo etadi.

Inson kapitaliga investitsiya yo'naltirish, korporativ o'qitish va dual ta'lim amaliyotlari iqtisodiy samaradorlikni belgilovchi asosiy omillardir. Xodimlarning yuqori kasbiy tayyorgarligi bevosita mehnat unumdorligini o'stiradi va ishlab chiqarish tannarxini pasaytiradi. Shu sababli, kadrlar tayyorlashning institutsional mexanizmlarini optimallashtirish davlat iqtisodiy siyosatidagi markaziy vazifalardan sanaladi.

O'zbekistonda ushbu yo'nalishni isloh qilish bo'yicha aniq huquqiy mexanizmlar ishga tushirilgan. Xususan,

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 16-oktabrdagi "Kasbiy ta'limda malakali kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish va xalqaro ta'lim dasturlarini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-158-son Farmoni kadrlar salohiyatini oshirishning amaldagi qonuniy asosi bo'lib xizmat qilmoqda. Mazkur hujjat o'quv dasturlarini ish beruvchilar talabiga moslashtirish, ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasini chuqurlashtirish hamda kadrlar tayyorlaydigan yagona texnikumlar tarmog'ini yaratish kabi amaliy choralarni belgilaydi.¹

Shunga qaramay, iqtisodiyot tarmoqlarida malakali mutaxassislar yetishmovchiligi hamda bitiruvchilarning amaliy ko'nikmalari va biznes ehtiyojlari o'rtasidagi nomutanosiblik saqlanib qolmoqda. Ayniqsa, raqamli texnologiyalarni tatbiq etuvchi tarmoqlar uchun innovatsion yondashuvlar yetishmaydi. Korxonalarni kerakli mutaxassislar bilan ta'minlash va kadrlar malakasini amaliyotga bog'lagan holda tizimli ravishda oshirish tadqiqotning amaliy yechim talab etadigan asosiy masalasidir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish masalasi zamonaviy iqtisodiy tadqiqotlarda inson kapitali, mehnat bozori, kompetensiyaviy yondashuv, malaka oshirish tizimi va innovatsion boshqaruv nazariyalari bilan uzviy bog'liqlikda o'rganiladi.

G. Becker inson kapitali nazariyasida ta'lim, bilim, malaka va kasbiy tajribani iqtisodiy o'sishning fundamental omili sifatida asoslagan. Uning yondashuviga ko'ra, inson kapitaliga yo'naltirilgan investitsiyalar mehnat unumdorligini oshirib, uzoq muddatli iqtisodiy samaradorlikni ta'minlaydi. Mazkur yo'nalishni davom ettirgan T. Schultz tadqiqotlarida inson kapitali jamiyatning ishlab chiqarish quvvatini oshiruvchi asosiy resurs sifatida talqin qilinadi. Muallif ta'lim va kasbiy tayyorgarlik xarajatlarini iqtisodiy investitsiya deb baholaydi va kadrlar salohiyatini rivojlantirishni iqtisodiyotni modernizatsiya qilishning bosh sharti deb ko'rsatadi.

M. Porter o'zining raqobatbardoshlik nazariyasida korxonalar va hududlarning ustunligi malakali ishchi kuchi, innovatsion salohiyat hamda institutsional muhit darajasiga bog'liqligini ta'kidlaydi. Ushbu yondashuv kadrlar salohiyatini oshirish jarayonini faqat ta'lim tizimi doirasida emas, balki iqtisodiy raqobatbardoshlikni shakllantiruvchi strategik omil sifatida baholash zarurligini ko'rsatadi. P. Drucker esa bilim asoslangan jamiyat konsepsiyasida zamonaviy iqtisodiyotning asosiy harakatlantiruvchi kuchi bilimli va kreativ xodimlar ekanligini isbotlagan. Uning qarashlari kadrlar salohiyatini yuksaltirishda intellektual resurslar, kasbiy kompetensiyalar va innovatsion boshqaruv ustuvorligini ochib beradi.

D. McClelland tomonidan asoslangan kompetensiyaviy yondashuv nazariyasiga ko'ra, xodimlarning muvaffaqiyati faqatgina nazariy bilim darajasi bilan emas, balki amaliy ko'nikmalar, motivatsiya, tashabbuskorlik va kasbiy xulq-atvor majmuasi bilan belgilanadi. Bu tushuncha kadrlar salohiyatini baholashda amaliy tayyorgarlik va natijadorlik mezonlaridan foydalanishni talab etadi.

O'zbekistonlik olimlardan Q.X. Abdurahmonov, N.U. Arabov va G.K. Abduraxmonovalarning tadqiqotlarida mehnat resurslari, bandlik, mehnat bozori infratuzilmasi hamda inson kapitalini rivojlantirish masalalari tahlil qilingan. Ularning ilmiy xulosalarida kadrlar salohiyatini oshirish mehnat bozori barqarorligi va samarali bandlikni ta'minlashning asosi sifatida keltiriladi. Shuningdek, M.Q. Pardayev, M.M. Muxammedov, I.S. Tuxliyev va Q.J. Mirzayevlarning ishlarida xizmat ko'rsatish sohasi, servis iqtisodiyoti, turizm va hududiy rivojlanishda malakali mutaxassislarning o'rni yoritilgan. Mazkur tadqiqotlar xizmatlar sifati va samaradorligi bevosita kadrlar malakasi hamda boshqaruv kompetensiyalariga bog'liqligini ko'rsatadi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, kadrlar salohiyatini oshirish iqtisodiy o'sish, mehnat unumdorligi va innovatsion rivojlanishning strategik omilidir. Shu sababli mazkur tadqiqotda kadrlar salohiyatini rivojlantirish tashkiliy, iqtisodiy, institutsional, innovatsion va raqamli mexanizmlarning o'zaro uyg'unlashgan tizimi sifatida o'rganiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni tadqiq etishda bir qator ilmiy uslub va yondashuvlar majmuasidan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini tizimli yondashuv tashkil etib, u kadrlar salohiyatini ko'p tarmoqli va dinamik rivojlanuvchi tizim sifatida o'rganish imkonini berdi.

Mavzuni yoritishda quyidagi aniq usullar qo'llanildi:

Iqtisodiy-statistik tahlil: Kadrlar salohiyati va mehnat resurslarining holatini xarakterlovchi miqdoriy ko'rsatkichlarni baholash va dinamikasini aniqlash uchun xizmat qildi.

Qiyosiy tahlil: Inson kapitali va kompetensiyaviy yondashuvlarga oid turli ilmiy maktablar va mualliflarning qarashlarini taqqoslash hamda samarali modellarni ajratib olish maqsadida ishlatildi.

Ilmiy abstraksiya: O'rganilayotgan obyektning ikkinchi darajali omillarini chetga surgan holda, tashkiliy-

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 16.10.2024 yildagi PF-158-son. <https://www.lex.uz/uz/docs/-7166588>

iqtisodiy mexanizmlarning eng muhim va barqaror aloqalarini shakllantirishda qo'llanildi.

Tadqiqotning axborot bazasini inson kapitali, mehnat bozori va malaka oshirish tizimiga oid nazariy manbalar, rasmiy statistik ma'lumotlar, normativ-huquqiy hujjatlar hamda tegishli ilmiy tadqiqot natijalari tashkil etadi. Metodologik yondashuvlar doirasida amalga oshirilgan tahlillar yakuni bo'yicha kadrlar salohiyatini oshirishga qaratilgan amaliy taklif va tavsiyalar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Zamonaviy iqtisodiyot sharoitida kadrlar salohiyatini rivojlantirish iqtisodiy o'sish, mehnat unumdorligi va raqobatbardoshlikni ta'minlashning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, raqamli iqtisodiyot va innovatsion rivojlanish sharoitida malakali, kreativ va zamonaviy kompetensiyalarga ega kadrlarni shakllantirish iqtisodiyot tarmoqlarining barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi. Shu sababli kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish dolzarb ilmiy-amaliy masalalardan biri hisoblanadi.

1-jadval

Kadrlar salohiyatining asosiy tarkibiy elementlari va ularning iqtisodiy ahamiyati

№	Tarkibiy elementlar	Mazmuni	Kadrlar salohiyatiga ta'siri	Iqtisodiy natijasi
1	Bilim darajasi	Nazariy va amaliy bilimlar majmui	Kasbiy tayyorgarlik darajasini oshiradi	Mehnat unumdorligi ortadi
2	Kasbiy malaka	Muayyan kasb bo'yicha amaliy tayyorgarlik	Ish sifatini yaxshilaydi	Ishlab chiqarish samaradorligi oshadi
3	Kompetensiyalar	Ko'nikma, tajriba va kasbiy moslashuvchanlik	Raqobatbardosh mutaxassis shakllanadi	Mehnat bozori talabiga moslik kuchayadi
4	Innovatsion salohiyat	Yangicha fikrlash va innovatsion yondashuv	Innovatsion faoliyat rivojlanadi	Innovatsion mahsulot va xizmatlar hajmi oshadi
5	Raqamli ko'nikmalar	AKT va raqamli texnologiyalardan foydalanish qobiliyati	Raqamli transformatsiyaga moslashuvni kuchaytiradi	Boshqaruv va ishlab chiqarish tezkorligi oshadi
6	Motivatsiya	Moddiy va nomoddiy rag'batlantirish tizimi	Mehnatga qiziqish va tashabbuskorlikni oshiradi	Ish samaradorligi va natijadorlik kuchayadi
7	Kreativ fikrlash	Muammolarga innovatsion yechim topish qobiliyati	Yangi g'oyalar shakllanishini ta'minlaydi	Korxonalar raqobatbardoshligi oshadi
8	Moslashuvchanlik	Bozor va texnologik o'zgarishlarga tez moslashish	Kasbiy barqarorlikni ta'minlaydi	Iqtisodiy xavflar kamayadi

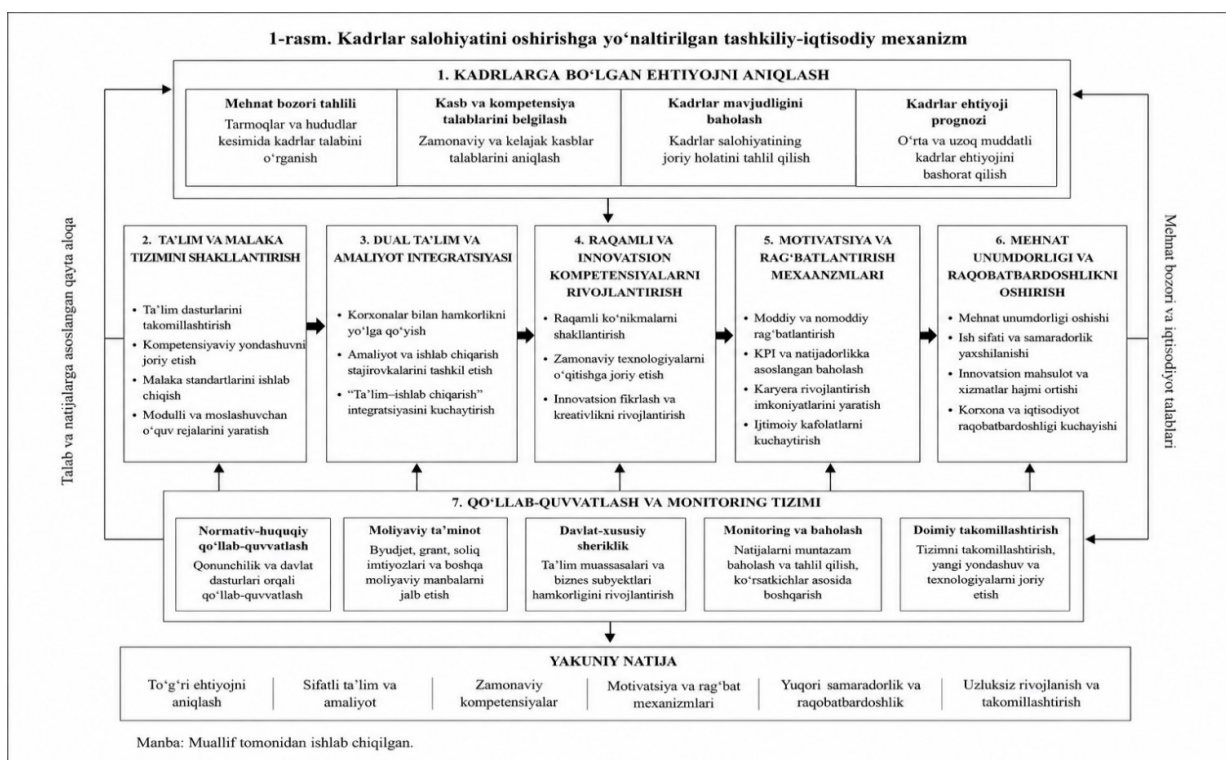
1-jadvalda kadrlar salohiyatining asosiy tarkibiy elementlari hamda ularning iqtisodiy ahamiyati tizimli ravishda yoritilgan. Jadval ma'lumotlari shuni ko'rsatadiki, zamonaviy iqtisodiyotda kadrlar salohiyati faqatgina bilim yoki malaka bilan emas, balki kompetensiya, innovatsion fikrlash, raqamli ko'nikmalar va motivatsiya kabi omillar bilan ham belgilanadi. Tahlillarga ko'ra, bilim va kasbiy malaka inson kapitalining asosiy bazasini tashkil etadi. Mazkur omillar ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish jarayonlarida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, amaliy ko'nikmalar bilan boyitilgan kasbiy tayyorgarlik tizimi iqtisodiyot tarmoqlarida samaradorlikni oshirishning muhim omili hisoblanadi. Jadvalda kompetensiyalar alohida tarkibiy element sifatida ajratilgan bo'lib, bu xodimlarning mehnat bozori talablariga moslashuvchanligini ifodalaydi. Kompetensiyaviy yondashuv zamonaviy iqtisodiyotda yuqori raqobatbardosh mutaxassislarni shakllantirishning muhim sharti hisoblanadi. Innovatsion salohiyat va kreativ fikrlash esa yangi texnologiyalarni joriy etish, innovatsion mahsulotlar yaratish hamda boshqaruv tizimini modernizatsiya qilishda muhim rol o'ynaydi. Bu esa iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishini jadallashtirish imkonini beradi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida raqamli ko'nikmalar strategik ahamiyat kasb etmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish ishlab chiqarish va boshqaruv jarayonlarini avtomatlashtirish, tezkorlik va samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi. Motivatsiya va moslashuvchanlik omillari esa xodimlarning mehnatga qiziqishi, tashabbuskorligi hamda texnologik va institutsional o'zgarishlarga moslashuvini ta'minlaydi. Bu holat iqtisodiy xavflarni kamaytirish va korxonalarining barqaror faoliyat yuritishida muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

2-jadval
Kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlar tizimi

№	Mexanizmlar	Amalga oshirish yo'nalishlari	Tashkiliy-iqtisodiy ahamiyati	Kutilayotgan natijalar
1	Dual ta'lim tizimi	Ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasi	Nazariya va amaliyot uyg'unligini ta'minlaydi	Amaliy ko'nikmaga ega kadrlar shakllanadi
2	Korporativ ta'lim	Korxonada ichki malaka oshirish tizimi	Xodimlarning kasbiy salohiyatini oshiradi	Mehnat unumdorligi ortadi
3	Raqamli ta'lim platformalari	LMS, onlayn kurslar va masofaviy ta'lim	Raqamli kompetensiyalarni rivojlantiradi	Zamonaviy ko'nikmalar shakllanadi
4	Motivatsiya tizimi	KPI, bonus va rag'batlantirish mexanizmlari	Mehnatga qiziqishni oshiradi	Ish samaradorligi kuchayadi
5	Davlat-xususiy sheriklik	Ta'lim va biznes hamkorligi	Mehnat bozori talablariga moslashuvni ta'minlaydi	Raqobatbardosh kadrlar tayyorlanadi
6	Innovatsion boshqaruv	Zamonaviy HR texnologiyalari	Kadrlar boshqaruvini takomillashtiradi	Boshqaruv samaradorligi oshadi
7	Mentorlik tizimi	Tajribali mutaxassislarni jalb qilish	Kasbiy tajriba almashinuvini kuchaytiradi	Professional kompetensiyalar rivojlanadi
8	Uzluksiz ta'lim tizimi	"Life-long learning" konsepsiyasi	Kadrlarning doimiy rivojlanishini ta'minlaydi	Moslashuvchan va innovatsion kadrlar shakllanadi

2-jadvalda kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlar tizimi va ularning iqtisodiy ahamiyati yoritilgan. Jadval ma'lumotlari zamonaviy iqtisodiyotda kadrlar salohiyatini rivojlantirish ko'p bosqichli va integratsiyalashgan tizim asosida amalga oshirilishini ko'rsatadi. Tahlillarga ko'ra, dual ta'lim tizimi kadrlar tayyorlash samaradorligini oshirishning muhim mexanizmlaridan biri hisoblanadi. Mazkur tizim ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasini ta'minlab, nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar bilan uyg'unlashtirish imkonini beradi. Natijada mehnat bozori talablariga mos yuqori malakali mutaxassislar shakllanadi. Korporativ ta'lim va uzluksiz ta'lim tizimlari xodimlarning kasbiy rivojlanishini muntazam qo'llab-quvvatlashga xizmat qiladi. Ayniqsa, "life-long learning" konsepsiyasi asosida tashkil etilgan ta'lim tizimi xodimlarning zamonaviy texnologiyalar va innovatsion jarayonlarga moslashuvchanligini oshiradi. Jadvalda raqamli ta'lim platformalari alohida mexanizm sifatida keltirilgan bo'lib, ular raqamli iqtisodiyot sharoitida kadrlar kompetensiyasini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. LMS platformalari va masofaviy ta'lim texnologiyalari bilim olish imkoniyatlarini kengaytirib, kadrlar tayyorlash samaradorligini oshiradi. Motivatsiya va rag'batlantirish tizimlari esa xodimlarning mehnatga qiziqishini oshirish, tashabbuskorligini rag'batlantirish va mehnat unumdorligini kuchaytirishda muhim iqtisodiy vosita hisoblanadi. KPI va natijadorlikka asoslangan boshqaruv tizimi iqtisodiy samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi. Davlat-xususiy sheriklik va innovatsion boshqaruv mexanizmlari ta'lim tizimi hamda biznes sektori o'rtasidagi integratsiyani kuchaytiradi. Bu esa iqtisodiyot tarmoqlarining zamonaviy ehtiyojlariga mos, raqobatbardosh va innovatsion fikrlovchi kadrlarni tayyorlash imkonini beradi.

1-rasm. Kadrlar salohiyatini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi

1-rasmda kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmning asosiy bosqichlari va ularning o'zaro bog'liqligi tizimli ravishda aks ettirilgan. Mazkur mexanizm mehnat bozori talablarini aniqlashdan boshlab, ta'lim va malaka tizimini shakllantirish, amaliyot integratsiyasi, raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish, motivatsiya mexanizmlarini takomillashtirish hamda yakuniy iqtisodiy samaradorlikka erishish jarayonlarini qamrab oladi. Rasmning birinchi bosqichida mehnat bozori tahlili asosida kadrlarga bo'lgan ehtiyojni aniqlash jarayoni ko'rsatilgan. Ushbu bosqich iqtisodiyot tarmoqlari va hududlar kesimida mavjud hamda istiqboldagi kasblar bo'yicha ehtiyojlarni prognoz qilish imkonini beradi. Bu esa kadrlar tayyorlash tizimini bozor talablariga moslashtirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Keyingi bosqichda ta'lim va malaka tizimini shakllantirish mexanizmi aks ettirilgan bo'lib, unda kompetensiyaviy yondashuv, malaka standartlari va moslashuvchan o'quv dasturlarini ishlab chiqish zarurligi asoslangan. Mazkur yo'nalish kadrlarning nazariy bilim va amaliy tayyorgarligini kuchaytirishga xizmat qiladi. Rasmda dual ta'lim va amaliyot integratsiyasi alohida tarkibiy qism sifatida keltirilgan. Bu mexanizm ta'lim muassasalari va ishlab chiqarish korxonalarini o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish orqali talabalarni amaliy ko'nikmalar bilan ta'minlash imkonini beradi. Ayniqsa, korxonalarda amaliyot va stajirovka tizimini yo'lga qo'yish mehnat bozoriga mos yuqori malakali kadrlarni shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Raqamli va innovatsion kompetensiyalarni rivojlantirish mexanizmi zamonaviy iqtisodiyot talablariga moslashishda strategik ahamiyat kasb etadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish, raqamli ko'nikmalarni shakllantirish va innovatsion fikrlashni rivojlantirish kadrlarning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi. Motivatsiya va rag'batlantirish mexanizmlarida moddiy va nomoddiy rag'batlantirish, KPI asosida baholash hamda kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini yaratish ko'zda tutilgan. Bu esa xodimlarning mehnatga qiziqishini oshirib, mehnat unumdorligini kuchaytiradi. Rasmning yakuniy qismida mazkur mexanizmning asosiy natijalari sifatida mehnat unumdorligi, xizmatlar sifati, innovatsion mahsulotlar hajmi va iqtisodiy raqobatbardoshlikning oshishi ko'rsatilgan. Bu holat kadrlar salohiyatini rivojlantirish iqtisodiy o'sish va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashning muhim omili ekanligini tasdiqlaydi. Shuningdek, rasmda qo'llab-quvvatlash va monitoring tizimi ham aks ettirilgan bo'lib, normativ-huquqiy asoslar, moliyaviy ta'minot, davlat-xususiy sheriklik va doimiy monitoring mexanizmlarining mavjudligi tizim samaradorligini oshirishga xizmat qilishi asoslab berilgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, zamonaviy iqtisodiyot sharoitida kadrlar salohiyatini oshirish iqtisodiy o'sish, innovatsion rivojlanish va raqobatbardoshlikni ta'minlovchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Inson kapitalining sifati iqtisodiyot tarmoqlarida mehnat unumdorligi, xizmatlar sifati va boshqaruv samaradorligiga

bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Tahlillar natijasida kadrlar salohiyati bilim, kasbiy malaka, kompetensiya, innovatsion fikrlash, raqamli ko'nikmalar va motivatsiya kabi o'zaro bog'liq tarkibiy elementlardan tashkil topishi aniqlandi. Mazkur elementlarning uyg'un rivojlanishi yuqori malakali va raqobatbardosh mutaxassislarni shakllantirish imkonini beradi.

Shuningdek, tadqiqot davomida dual ta'lim, korporativ ta'lim, raqamli platformalar, mentorlik tizimi, davlat-xususiy sheriklik va innovatsion boshqaruv mexanizmlarining kadrlar salohiyatini rivojlantirishdagi ahamiyati asoslab berildi. Ayniqsa, ta'lim–fan–ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish mehnat bozori talablariga mos amaliy ko'nikmaga ega mutaxassislar tayyorlashning muhim omili ekanligi aniqlandi.

Raqamli iqtisodiyot sharoitida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish, raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish va innovatsion fikrlashni shakllantirish kadrlar tayyorlash tizimining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda. Shu sababli uzluksiz ta'lim va "life-long learning" konsepsiyasini rivojlantirish zamonaviy mehnat bozori talablariga moslashishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqildi:

- kadrlar tayyorlash tizimida dual ta'lim mexanizmlarini keng joriy etish;
- raqamli kompetensiyalarni rivojlantirishga qaratilgan ta'lim dasturlarini takomillashtirish;
- korxonalarda korporativ ta'lim va mentorlik tizimini rivojlantirish;
- davlat-xususiy sheriklik asosida kadrlar tayyorlash samaradorligini oshirish;
- mehnat bozori ehtiyojlari asosida kasbiy kompetensiyalar monitoringini yo'lga qo'yish;
- motivatsiya va KPI asosidagi boshqaruv mexanizmlarini keng joriy etish.

Umuman olganda, kadrlar salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish inson kapitali sifatini oshirish, iqtisodiyot tarmoqlarining innovatsion rivojlanishini jadallashtirish hamda milliy iqtisodiyotning barqaror va raqobatbardosh rivojlanishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Becker G.S. Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis. – Chicago: University of Chicago Press, 1993.
2. Schultz T.W. Investment in Human Capital // American Economic Review. – 1961. – Vol. 51. – No. 1. – P. 1–17.
3. Porter M.E. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. – New York: Free Press, 1985.
4. Drucker P. Post-Capitalist Society. – New York: Harper Business, 1993.
5. McClelland D. Testing for Competence Rather Than Intelligence // American Psychologist. – 1973. – Vol. 28. – No. 1. – P. 1–14.
6. Abdurahmonov Q.X. Mehnat iqtisodiyoti: nazariya va amaliyot. – Toshkent: Fan, 2019.
7. Arabov N.U. Mehnat bozori infratuzilmasi rivojlanishi. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2020.
8. Pardayev M.Q., Muxammedov M.M. Xizmat ko'rsatish sohasi iqtisodiyoti. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2018.
9. Mirzayev Q.J. Inson kapitalini boshqarishning zamonaviy yo'nalishlari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 16.10.2024 yildagi PF-158-son. <https://www.lex.uz/uz/docs/-7166588>
11. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi ma'lumotlari. – Toshkent, 2024.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100